

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 15 april 2022

Datum GS-besluit : 10 mei 2022

Vragen nr. 41

Vragen van **mw. W. van Andel** (CDA) over Opvang vluchtelingen en statushouders in Noord-Holland

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 15 april 2022 door het lid van Provinciale Staten, **mw. W. van Andel** (CDA), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Op 30 maart stuurde GS aan PS een brief met als onderwerp: Mogelijkheden inzet provinciaal eigendom voor huisvesting statushouders en andere spoedzoekers.

Deze brief gaat over uw onderzoek naar de mogelijkheden voor de inzet van provinciaal eigendom voor de huisvesting van statushouders en andere spoedzoekers. Dit onderzoek is gestart na een oproep vanuit het Rijk van eind augustus 2021. Het onderzoek is dus grotendeels of helemaal gedaan voordat de oorlog in Oekraïne uitbrak.

De commissaris van de Koning heeft in de Statenvergadering van 7 maart namens ons allen zijn afschuw over deze oorlog uitgesproken en aangegeven dat onze gedachten uitgaan naar de inwoners van Oekraïne. Daarbij heeft hij waardering uitgesproken voor de Noord-Hollanders die hulp aanbieden en aan de gemeenten die mensen uit Oekraïne opvangen. Hierbij gaf hij aan dat er in heel Noord-Holland een tandje bij moet wat de betreft de opvang van vluchtelingen, voor Oekraïners en voor vluchtelingen uit andere landen. In veel gemeenten zien we dat er onderkomens gerealiseerd zijn die 2 maanden geleden in het geheel nog niet voorzien waren.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN**Vraag 1:**

Kan GS aangeven of in de conclusies in deze brief ook rekening is gehouden met de grotere vraag naar opvang van vluchtelingen die nog weer kan ontstaan door de oorlog in Oekraïne. Gemeente hebben n.a.v. dringende verzoeken van de Veiligheidsregio alles op alles moeten stellen op onderdak te regelen, waarbij zij behoorlijk creatief hebben moeten zijn. Kan de provincie n.a.v. deze situatie ook nog eens creatief kijken naar het eigen vastgoed of daar opvang van Oekraïners of vluchtelingen uit andere landen mogelijk zou zijn?

Antwoord 1: Ja, er is inderdaad rekening gehouden met de grotere vraag naar opvang van vluchtelingen. Dit vraagstuk is immers niet nieuw en ook de grote toestroom van Oekraïense vluchtelingen kan voor de langere termijn leiden tot extra druk op de woningmarkt, zeker in het geval dat Oekraïners hier asiel zullen gaan aanvragen. In samenspraak met de betreffende gemeenten zouden op de geïnventariseerde plekken woningen kunnen komen die ook ten goede kunnen komen aan Oekraïners die – net als andere groepen vluchtelingen – op enig moment een verblijfsstatus hebben gekregen.

Daarnaast blijven wij kijken naar mogelijkheden binnen ons eigen provinciale vastgoed ten behoeve van opvang of huisvesting.

Vraag 2:

Een van de conclusies in de brief luidt 'Uit een eerste analyse blijkt dat wij geen bijdrage kunnen leveren aan de noodopvang van asielzoekers, omdat ons vastgoed niet voldoet aan de eisen die hieraan worden gesteld.' Kunt u aangeven aan welke eisen er in z'n algemeen niet wordt voldaan?

Antwoord 2:

Uit ons locatieonderzoek is gebleken dat de provincie geen geschikte panden in eigendom heeft die op korte termijn kunnen worden ingezet voor de opvang van asielzoekers. Wij hebben geen grote portefeuille met leegstaande panden. Er is één voormalig kantoorpand beschikbaar, maar deze is op dit moment nog niet geschikt voor bewoning, vanwege de eisen op het gebied van brandveiligheid en isolatie. Bovendien zijn er geen sanitaire voorzieningen aanwezig. Voorts heeft de provincie vooral veel landbouw- en natuurgrond in eigendom, waarvan een groot deel binnen Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) gelegen. De grond binnen BPL is niet geschikt voor bewoning, vanwege de beperkte ontwikkelmogelijkheden door BPL. Veel grond buiten BPL is niet op korte termijn geschikt voor inzet voor bewoning, omdat deze ver van woonkernen en voorzieningen liggen en hier geen nutsvoorzieningen aanwezig zijn. Het vergt een lange doorlooptijd om deze nutsvoorzieningen aan te leggen.

Vraag 3:

Verschillende gemeenten hebben onderkomens die eerst niet aan de eisen voldeden, geschikt gemaakt. Kan er voor het niet voldoen aan de eisen van de provinciale gebouwen gekeken worden naar oplossingen hiervoor, nu de nood hoog is?

Antwoord 3: Wij hebben reeds besloten om het voormalige kantoorpand in Haarlem in te zetten voor de opvang van alleenstaande minderjarige asielzoekers. Indien de gemeente Haarlem hiermee akkoord is, kan dit gebouw worden benut.

Verder, zoals hiervoor aangegeven heeft de provincie geen grote portefeuille met leegstaande panden, in tegenstelling tot veel gemeenten. Het provinciaal eigendom bestaat voornamelijk uit diverse soorten woningen en voormalige boerderijen in het landelijk gebied. De meeste panden zijn verhuurd (sociale en geliberaliseerde verhuur).

Vraag 4:

De vluchtelingenopvang stroomt al langere tijd niet goed door, door het gebrek aan huisvesting voor statushouders. U geeft aan dat de provincie in de gemeenten Hoorn, Medemblik en Haarlem locaties heeft die mogelijk kansrijk zijn voor de (versnelde) huisvesting van statushouders en andere spoedzoekers. Wanneer is het overleg met deze gemeenten over mogelijkheden om versneld statushouders en andere spoedzoekers te kunnen huisvesten, afgerond? Om hoeveel plekken zou dat ongeveer gaan en over welke termijn spreken we?

Antwoord 4: De gesprekken met de betreffende gemeenten zijn onlangs gestart. In samenspraak met de gemeenten wordt gekeken naar de inzetbaarheid van de geïnventariseerde locaties. Daarbij wordt ook bezien om hoeveel plekken het zou kunnen gaan. Onze inzet is om deze plekken zo snel als mogelijk in te zetten. Daarbij merken we echter wel op dat hiervoor een deugdelijk en transparant traject met inspraak en vergunningen moet worden doorlopen. De locaties die het betreft zijn daarom niet geschikt voor opvang op de zeer korte termijn. Verder merken wij op dat er veel bij komt kijken om de locaties geschikt te maken en de impact in de gemeenten groot kan zijn. Zorgvuldige afstemming met de gemeenten en andere betrokken partijen, waaronder de direct omwonenden, is belangrijk en vergt aandacht.

Vraag 5:

Het is mogelijk dat veel mensen uit Oekraïne langdurig in ons land zullen verblijven. Overheden zullen hier beleid op moeten maken. In het kabinet wordt er bijvoorbeeld gedacht aan vluchtelingendorpen, zo meldde NRC op 25 maart. In de commissievergadering RWK van 11 april jl. gaf gedeputeerde Loggen aan dat 'de Oekraïne-crisis' nu nog op het bord van de commissaris van de Koning ligt, in zijn rol van Rijksheer. Kan het college aangeven hoe en op welke termijn ook de provinciale overheid gaat meedenken in en uitvoering aan dit vraagstuk, dat ook ruimtelijke implicaties kan hebben?

Antwoord 5: Op dit moment is de opvang van Oekraïense vluchtelingen, evenals de opvang voor andere groepen asielzoekers, neergelegd bij het Veiligheidsberaad en de 25 Veiligheidsregio's. Om concurrentie tussen de verschillende groepen te voorkomen, zijn deze twee opdrachten in dezelfde bestuurlijke hand gelegd. Uiteraard is en blijft de Rijksheer als voorzitter van de provinciale regietafel asielopvang nauw betrokken bij dit vraagstuk. Hij onderhoudt veelvuldig contact met de voorzitters van de vijf Veiligheidsregio's in Noord-Holland. Maar de Veiligheidsregio's zelf hebben nu dus het voortouw. Dat laat onverlet dat gemeenten en regio's ons benaderen met geïnventariseerde plekken voor opvang, waarvoor een ruimtelijke beoordeling nodig is op basis van het provinciale ruimtelijke beleid. Daarover vindt overleg plaats met de betreffende gemeenten. Daarnaast is de portefeuillehouder Wonen en Ruimtelijke Ordening ook betrokken bij dit vraagstuk (zie verder het antwoord op vraag 7 met betrekking tot ondersteuning vanuit het ambtelijk team).

Vraag 6:

Is het college het met het CDA eens dat hierin door de oplopende vraag voor langdurige opvang van vluchtelingen met een open en ruimhartige blik gekeken moet worden naar mogelijkheden, ook mogelijkheden die strijdig zijn met de huidige regels voor woningbouw?

Antwoord 6: Wij zien vooralsnog voldoende mogelijkheden binnen het huidige provinciale ruimtelijke beleid om ook deze vraag naar opvangplekken afdoende te kunnen accommoderen. En dat mag ook blijken uit de locaties die gemeenten nu inzetten. De locaties die de gemeenten nu inzetten, leveren geen strijd op met de provinciale ruimtelijke regels.

Vraag 7:

Ziet de provincie andere mogelijkheden zich beleidsmatig, financieel en praktisch in te zetten voor, of gemeenten te ondersteunen in, de opvang van mensen uit Oekraïne, de opvang van asielzoekers en huisvesten van statushouders en andere spoedzoekers, nu door de oorlog in Oekraïne al deze vraagstukken een extra dimensie hebben gekregen?

Antwoord 7: Sinds het uitbreken van de Oekraïne-oorlog hebben wij een ambtelijk team gevormd dat gemeenten kan ondersteunen bij hun (ruimtelijke) vragen bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen en andere groepen asielzoekers. Deze (informele) inzet is aanvullend op de ondersteuning die al via onder meer de VNG aan gemeenten geboden wordt.